

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIA nr. 385

din 24 noiembrie 2023

Cu privire la rezultatele controlului serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Retro FM”, ca urmare a petiției din partea lui Andrei Lupușor

În data de 06 noiembrie 2023, Consiliul Audiovizualului (în continuare – CA) a recepționat petiția f/nr. din 03.11.2023 din partea lui Andrei Lupușor. Petiționarul susține că în data de 03 noiembrie, în jurul orei 08:30 dimineața, serviciul media audiovizual „Retro FM” a retransmis un program din Federația Rusă cu tematică rusească. Astfel, acesta invocă că programul respectiv ar fi fost interzis spre difuzare pe teritoriul Republicii Moldova, deoarece ar atenta la securitatea statului.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (în continuare – CSMA), precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, CA, prin scrisoarea nr. 2201 din 07.11.2023, a solicitat furnizorului de servicii media „RADIO MAXIMUM” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual „Retro FM”, să prezinte înregistrarea emisiiei din 03 noiembrie 2023, în intervalul orar 07:00-10:00.

Astfel, în data de 07 noiembrie 2023, printr-o scrisoare f/nr., „RADIO MAXIMUM” SRL a comunicat CA următoarele: *„Am luat în considerație cele invocate de dl Andrei Lupușor, am ascultat fragmentul de emisie în cauză și putem spune că la ora 8:30, în emisie a fost dat singurul buletin de noutăți autohton, în limba rusă, din cadrul emisiiei postului de radio „RetroFM”, lucru acertat și în grila de emisie prezentată conform cerințelor CA în vigoare. În limita orarului 07:00-10:00, în emisie sunt careva rubrici adaptate de divertisment, de exemplu Horoscopul, ceia ce nu este interzis de lege. Iar noutăți analitice și informaționale din Federația Rusă, în emisie nu sunt deloc. În același timp, vrem să aducem la cunoștință dvoastră, că din 01.01.2024, în emisia postului „Retro FM Moldova” vor rămâne doar buletinele de știri în limba română.”*

Rezultatele controlului au atestat că, în data de 03 noiembrie 2023, în intervalul orar 07:00-10:00, serviciul media audiovizual „Retro FM” a difuzat următorul conținut audiovizual:

- 07:16:15-07:16:57 (42 sec.) – programul „Первая смена” în care prezentatorii discută despre faptul că „Inteligența Artificială” a fost desemnat cuvântul anului de către dicționarul britanic Collins;
- 07:26:34-07:28:01 (01 min. 27 sec.) – programul „Первая смена” în care se discută despre faptul că o focă din Grădina Zoologică din orașul Kaliningrad a început să picteze;
- 07:37:53-07:38:03 (10 sec.) – programul „Первая смена”, prezentatoarea spune că piesa lui Modern Talking este deosebită;
- 07:51:31-07:52:10 (39 sec.) – programul audiovizual local „Proгноза Meteo” în limba română;
- 08:10:37-08:11:48 (01 min. 11 sec.) – programul „Глобальный гороскоп” prezentat de Pavel Globa, difuzat în limba rusă;
- 08:14:00-08:15:00 (01 min.) – programul „Первая смена” în care se discută despre faptul că în ajunul sărbătorilor lunii noiembrie rușii caută locuințe în chirie, în diferite zone ale țării, menționându-se prețurile pentru diferite zone;
- 08:29:53-08:32:27 (02 min. 34 sec.) – programul audiovizual local „Новости” (limba rusă), în care sunt difuzate 5 știri de actualități din Republica Moldova;
- 08:50:41-08:51:22 (40 sec.) – programul audiovizual local „Proгноза meteo” în limba română;
- 09:13:24-09:14:44 (01 min. 20 sec.) – programul „Глобальный гороскоп” prezentat de Pavel Globa, difuzat în limba rusă;
- 09:30:58-09:34:17 (03 min. 19 sec.) – programul audiovizual local „Știri” în limba română;
- 09:52:58-09:53:38 (39 sec.) – programul audiovizual local „Proгноза meteo” în limba română.

Astfel, analizând conținutul audiovizual al serviciului media audiovizual „Retro FM” din 03 noiembrie 2023, în intervalul orar 07:00-10:00, s-a atestat că au fost difuzate următoarele programe audiovizuale:

- „Первая смена”;
- „Глобальный гороскоп с Павлом Глобой”;
- „Prognosa Meteo”;
- „Новости”;
- „Știri”.

Cu referire la programul audiovizual „Первая смена” se constată că acesta este un program muzical-distractiv, în care moderatorii emisiunii discută, în pauzele mici dintre piesele muzicale, despre diferite curiozități, atât din lume, cât și din Federația Rusă. Programul este întrerupt, periodic, de alte programe audiovizuale locale proprii ale furnizorului de servicii media „RADIO MAXIMUM” SRL, printre care „Prognosa Meteo”, „Știri”, „Новости”, dar și de programul „Глобальный гороскоп с Павлом Глобой”. Unele jingluri dintre pauze se prezintă prin mențiunea sonoră „Утро с ней веселей — «Первая смена» на Retro FM”, dar și „День за днем зажигают вдвоем Саша Светлов и Рита Субботина, «Первая смена» на Retro FM” sau „День за днем — бодрый подъем”, ceea ce confirmă caracterul distractiv al acestui program audiovizual.

În programul „Глобальный гороскоп с Павлом Глобой” este prezentat horoscopul de către astrologul Pavel Globa și ce-i rezervă astrele fiecărui semn zodiacal.

Programele audiovizuale „Prognosa Meteo”, „Știri” și „Новости” sunt programe locale, informative, ale furnizorului de servicii media.

Conform grilei de emisie săptămânală a serviciului media audiovizual „Retro FM”, programul „Первая смена” se regăsește sub denumirea „Show de dimineață”, iar „Глобальный гороскоп с Павлом Глобой” – ca fiind „Horoscopul Global de la Pavel Globa”. Aceste 2 programe audiovizuale sunt difuzate în intervalul orar 07:00-11:00 și sunt catalogate de furnizorul de servicii media ca fiind programe de divertisment, achiziționate de la serviciul media audiovizual „ПЕТРО ФМ” din Federația Rusă. Cu referire la programul „Show de dimineață”, în grila de emisie furnizorul de servicii media invocă că acesta este un program audiovizual combinat din programe preluate și programe proprii, difuzat în limba rusă/română, moment atestat ca urmare a controlului, în care s-a constatat că difuzarea programului „Первая смена” (analogic „Show de dimineață”) este întrerupt de programe audiovizuale proprii ale furnizorului, precum „Prognosa Meteo”, „Новости” și „Știri”, dar și de publicitate.

Pe pagina serviciului media audiovizual „ПЕТРО ФМ” din Federația Rusă se regăsesc ambele programe, „Первая смена/Утреннее шоу”¹ și „Глобальный гороскоп с Павлом Глобой”², care sunt identificate de autor ca fiind programe de divertisment, iar denumirile traduse ale acestora coincid cu cele difuzate de serviciul media audiovizual „Retro FM”.

Conform art. 17 alin. (4) lit. a) din CSMA: „În vederea protejării spațiului audiovizual național și asigurării securității informaționale: a) furnizorii de servicii media nu vor difuza, iar distribuitorii de servicii media nu vor retransmite programe audiovizuale de televiziune și de radio cu conținut informativ, informativ-analitic, militar și politic care au fost produse în alte state decât statele membre ale Uniunii Europene, Statele Unite ale Americii, Canada și statele care au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră, cu excepția filmelor și a emisiunilor de divertisment care nu au un conținut militarist.”

¹ <https://retrofm.ru/news/id6811>

² <https://retrofm.ru/index.php?go=goroskop>

În acest sens, este de menționat că programele audiovizuale „Первая смена” și „Глобальный гороскоп с Павлом Глобой”, difuzate de furnizorul de servicii media din Federația Rusă, nu fac parte din lista programelor audiovizuale cu conținut informativ, informativ-analitic, militar și politic.

Astfel, cu privire la conținutul audiovizual difuzat de serviciul media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Retro FM” în data de 03 noiembrie 2023, în intervalul orar 07:00-10:00, nu au fost atestate abateri de la prevederile art. 17 alin. (4) din CSMA.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018,

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova DECIDE:

1. Se ia act de rezultatele controlului serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Retro FM”, ca urmare a petiției din partea lui Andrei Lupușor.
2. Se respinge petiția f/nr. din 03.11.2023 din partea lui Andrei Lupușor.
3. Prezenta decizie poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării acesteia, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.
4. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina Direcției control servicii media audiovizuale.
5. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și se publică pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului.

VICEPREȘEDINTĂ

Ana GONȚA